

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „władza rodzicielska”? Jakie prawa i obowiązki ma osoba sprawująca władzę rodzicielską?

Odpowiedzialność rodzicielska (inaczej władza rodzicielska) oznacza pieczę nad małoletnim dzieckiem, która obejmuje obowiązek i prawo rodzica do sprawowania opieki nad dzieckiem. Władza rodzicielska obejmuje prawo do sprawowania opieki nad osobą małoletniego (piecza nad osobą), prawo do zarządzania majątkiem dziecka (piecza nad majątkiem) oraz prawo do decydowania w kwestiach związanych z dzieckiem. Piecza nad majątkiem obejmuje prawo i obowiązek zarządzania majątkiem dziecka, a także reprezentowania dziecka. Nie wyklucza to prawa dziecka do samodzielnego zarządzania swoim majątkiem w przypadkach przewidzianych przez prawo.

Z rodzicielstwa wynika prawo podejmowania decyzji w odniesieniu do swojego małoletniego dziecka, polegające na decydowaniu w sprawach życia codziennego (zwykłych, związanych z pieczą) dotyczących dziecka. Podejmowanie decyzji w sprawach życia codziennego oznacza co do zasady podejmowanie zwykłych decyzji, które trzeba podejmować często i które nie mają trwałego wpływu na rozwój dziecka. Oprócz prawa podejmowania decyzji to z rodziców, które wykonuje władzę rodzicielską, ma również prawo reprezentowania swojego małoletniego dziecka. Rodzice, którzy wspólnie wykonują władzę rodzicielską nad dzieckiem, mają wspólne prawo do jego reprezentowania.

Oboje rodzice mają prawo utrzymywania kontaktów ze swoimi dziećmi, na które składa się prawo i obowiązek obojga rodziców utrzymywania bezpośredniego kontaktu ze swoimi dziećmi. Prawo rodziców do kontaktów z dziećmi nie zależy od sprawowania nad nimi pieczy. Rodzice mają również obowiązek alimentacyjny w stosunku do swoich małoletnich dzieci.

2 Kto z reguły sprawuje władzę rodzicielską nad dzieckiem?

Wzajemne prawa i obowiązki rodziców i dzieci wynikają ze stosunku prawnego między rodzicami a dziećmi, który ustala się zgodnie z procedurą przewidzianą przez prawo. Matką dziecka jest kobieta, która je urodziła. Mężczyzna, od którego dziecko pochodzi, jest jego ojcem. Domniemywa się, że dziecko zostało poczęte przez mężczyznę będącego mężem matki dziecka w chwili jego narodzin, który uznał ojcostwo lub którego ojcostwo zostało ustalone przez sąd.

Rodzice pozostający ze sobą w związku małżeńskim wykonują władzę rodzicielską wspólnie, tj. wspólnie sprawują pieczę nad swoimi dziećmi. Jeżeli rodzice dziecka nie pozostają ze sobą w związku małżeńskim w chwili narodzin dziecka, wspólnie wykonują władzę rodzicielską, chyba że składając oświadczenia woli dotyczące uznania ojcostwa lub macierzyństwa, wyrazili wolę jej powierzenia jednemu z nich.

Jeżeli żadne z rodziców małoletniego nie ma prawa jego reprezentowania lub jeżeli ustalenie pochodzenia dziecka nie jest możliwe, dziecku wyznacza się opiekuna prawnego. Wówczas prawo pieczy będzie miał opiekun prawny. Obowiązkiem opiekuna prawnego jest dbanie o wychowanie i rozwój dziecka oraz ochrona jego praw osobistych i majątkowych.

Opiekunem prawnym może być dorosła osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych (na przykład krewny dziecka lub osoba trzecia) lub osoba prawna (spółka lub samorząd terytorialny). Na opiekuna prawnego wyznacza się osobę prawną, jeżeli nie znaleziono odpowiedniej osoby fizycznej lub jeżeli któreś z rodziców określiło w testamencie lub umowie o dziedziczenie, że na opiekuna prawnego należy wyznaczyć osobę prawną. Do osoby prawnej należy systematyczne poszukiwanie opiekuna będącego osobą fizyczną dla osoby pozostającej pod jej opieką oraz do udzielania porad takiemu opiekunowi i organizowania dla niego szkoleń.

Do czasu ustanowienia opiekuna prawnego obowiązki opiekuna czasowo wykonuje samorząd gminny właściwy dla miejsca zamieszkania dziecka wpisanego do rejestru mieszkańców, o ile spełnione są przesłanki ustanowienia opieki nad dzieckiem. Przy wykonywaniu obowiązków opiekuna samorząd gminny ma prawa i obowiązki opiekuna prawnego.

3 Jeżeli rodzice nie są w stanie lub nie chcą sprawować władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, czy można wyznaczyć inną osobę w ich zastępstwie?

Jeżeli rodzice nie mogą lub nie chcą wykonywać władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, mogą wyrazić zgodę na jego przysposobienie. Zgoda rodziców na przysposobienie stanie się skuteczna po upływie ośmiu tygodni od urodzenia się dziecka i dopiero po tym terminie można złożyć wniosek o przysposobienie. Za zgodą rodziców dziecko może zostać oddane pod opiekę osobie, która chce je przysposobić, zanim udzielona zgoda na przysposobienie stanie się skuteczna.

Jeżeli żadne z rodziców małoletniego nie ma prawa do jego reprezentowania lub jeżeli nie jest możliwe ustalenie pochodzenia dziecka, sąd orzeka o ustanowieniu opiekuna prawnego z urzędu lub na wniosek samorządu gminnego lub osoby zainteresowanej.

4 Jak rozwiązana jest kwestia przyszłej władzy rodzicielskiej w przypadku rozvodu lub separacji rodziców?

Jeżeli rodzice są rozwiedzeni lub zamieszkują osobno, mają obowiązek zdecydować o sposobie dalszego wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem. Rodzice, którzy wykonują władzę rodzicielską nad dzieckiem, mogą uzgodnić warunki korzystania ze wspólnego prawa reprezentowania. Ustalenia dotyczące wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, w tym zakończenie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej, wymagają jednak zgody sądu.

Każde z rodziców ma prawo wnieść do sądu – w postępowaniu nieprocesowym – o powierzenie mu częściowej lub pełnej pieczy nad dzieckiem. Sąd może również orzec o wykonywaniu władzy rodzicielskiej nad dzieckiem w procesie, jeżeli w sprawie rozwodowej lub alimentacyjnej o to wniesiono.

5 Jeżeli rodzice zawarły porozumienie w sprawie władzy rodzicielskiej, jakie formalności należy spełnić, aby było ono prawnie wiążące?

Rodzice wykonujący władzę rodzicielską mogą swobodnie dokonać ustaleń dotyczących wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej. Zmiana ustaleń dotyczących wykonywania władzy rodzicielskiej, w tym zakończenie jej wspólnego wykonywania, jest możliwa wyłącznie za zgodą sądu. W sprawach dotyczących władzy rodzicielskiej nad dzieckiem w sposób prawnie wiążący decyduje i rozstrzyga sąd. Rozpoznając jakąkolwiek sprawę dotyczącą dziecka, sąd kieruje się przede wszystkim jego dobrem, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności i prawnie uzasadniony interes zaangażowanych osób. Spory dotyczące władzy rodzicielskiej nad dzieckiem należą do spraw z zakresu prawa rodzinnego, które sąd rozpoznaje w postępowaniu nieprocesowym i rozstrzyga w drodze postanowienia. Aby ustalić swoje prawa w odniesieniu do dziecka, każde z rodziców powinno zwrócić się do sądu.

6 Jeśli rodzice nie mogą dojść do porozumienia w sprawie władzy rodzicielskiej, jakie są inne środki rozwiązania sporu bez konieczności oddawania sprawy do sądu?

Rodzice wykonujący władzę rodzicielską mogą swobodnie dokonać ustaleń dotyczących wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej. Zmiana ustaleń dotyczących wykonywania władzy rodzicielskiej, w tym zakończenie jej wspólnego wykonywania, jest możliwa wyłącznie za zgodą sądu. Aby dojść do

porozumienia, rodzice mogą skorzystać z mediacji rodzinnej. Jednostka samorządu terytorialnego może skierować ich do odpowiedniego mediatora. Rodzice mogą na przykład uzgodnić sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem samodzielnie lub z pomocą mediatora rodzinnego, ale jeżeli umowa zostanie naruszona, pozostaje im zwrócić się do sądu w celu uzyskania tytułu wykonawczego (tj. postanowienia).

Ustalając sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem, sądy działają również w postępowaniu sądowym jako organy pojednawcze, dążąc do nakłonienia rodziców do osiągnięcia porozumienia w sprawie kontaktów z dzieckiem. Sąd wysłucha stron tak szybko, jak to możliwe, i pouczy je o możliwości skorzystania z pomocy doradcy rodzinnego, w szczególności w celu osiągnięcia wspólnego stanowiska w sprawie wykonywania opieki nad dzieckiem i ponoszenia odpowiedzialności za nie. Sąd może zawiesić postępowanie dotyczące dziecka, pod warunkiem że zawieszenie nie doprowadzi do opóźnienia ze szkodą dla dobra dziecka i jeżeli zainteresowane strony są gotowe do skorzystania z porady pozasądowej lub jeżeli spór mógłby – zdaniem sądu – z innych względów zostać rozwiązany w drodze porozumienia stron.

7 Jeśli rodzice udadzą się do sądu, w jakich sprawach dotyczących dziecka może decydować sędzia?

Właściwość sądu obejmuje sprawy dotyczące prawa rodziców do utrzymywania kontaktów z dziećmi, zmiany ustaleń w zakresie wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, przywrócenia władzy rodzicielskiej, obowiązku alimentacyjnego oraz zmiany wysokości świadczenia alimentacyjnego na wniosek rodzica.

8 Jeśli sąd powierzy wyłączną władzę rodzicielską jednemu z rodziców, czy oznacza to, że rodzic ten może decydować we wszystkich sprawach dotyczących dziecka bez wcześniejszego porozumienia z drugim rodzicem?

Wzajemne prawa i obowiązki rodziców i dzieci wynikają ze stosunku prawnego między nimi, co oznacza, że to z rodziców, którego dziecko jest zstępnym, ma obowiązek opieki nad dzieckiem. Wzajemne prawa i obowiązki rodziców i dziecka zależą od tego, kto sprawuje pieczę nad dzieckiem, tzn. jeżeli tylko jedno z rodziców sprawuje pieczę nad dzieckiem, to to z rodziców może decydować we wszystkich sprawach dotyczących dziecka bez uprzedniej konsultacji z drugim z rodziców.

Rodzice mogą sprawować wyłączną władzę rodzicielską nad dzieckiem od chwili urodzenia się dziecka, na przykład w przypadkach, gdy rodzice, składając oświadczenia woli dotyczące uznania ojcostwa, wyrazili wolę powierzenia władzy rodzicielskiej jednemu z nich. Jedno z rodziców może również uzyskać wyłączną władzę rodzicielską na przykład w trzech omówionych dalej przypadkach.

Jedno z rodziców uzyskuje wyłączną władzę rodzicielską nad dzieckiem, jeżeli wniosło do sądu – w postępowaniu nieprocesowym – o powierzenie mu częściowej lub pełnej pieczy nad dzieckiem. Co do zasady jedno z rodziców wnosi o wyłączną władzę rodzicielską, jeżeli rodzice, którzy wspólnie wykonują władzę rodzicielską nad dzieckiem, zamieszkują na stałe oddzielnie lub z jakiegoś innego powodu nie chcą już wspólnie wykonywać tej władzy.

Jedno z rodziców może również wykonywać władzę rodzicielską samodzielnie w przypadkach, w których rodzice wspólnie wykonują władzę rodzicielską, ale władza rodzicielska jednego z nich uległa zawieszeniu. Jeżeli wyłączna władza rodzicielska nad dzieckiem powierzona jednemu z rodziców na podstawie przepisów prawa lub orzeczenia sądowego uległa zawieszeniu i nie ma powodu, by oczekiwać, że podstawy do zawieszenia ustaną, sąd powierza wykonywanie władzy rodzicielskiej drugiemu z rodziców, jeśli służy to dobru dziecka.

Sąd powierzy również wykonywanie władzy rodzicielskiej drugiemu z rodziców, jeżeli to z rodziców, które wykonuje wyłączną władzę rodzicielską, zmarło lub zostało jej pozbawione, chyba że jest to sprzeczne z dobrem dziecka.

9 Co w praktyce oznacza decyzja sądu o powierzeniu rodzicom wspólnej opieki nad dzieckiem?

Jeżeli rodzice wykonują władzę rodzicielską nad dzieckiem wspólnie, sprawują wspólną pieczę nad dzieckiem i wykonują obowiązek opieki nad dzieckiem na własną odpowiedzialność i jednomyślnie, kierując się ogólnym dobrem dziecka. Rodzice, którzy wspólnie wykonują władzę rodzicielską nad dzieckiem, mają również wspólne prawo jego reprezentowania.

Jeżeli rodzice wspólnie wykonujący władzę rodzicielską nie dojdą do porozumienia w sprawie istotnej dla dziecka, sąd może, na wniosek jednego z rodziców, przyznać mu prawo podjęcia decyzji w tej sprawie. W razie przyznania prawa podjęcia decyzji sąd może ograniczyć wykonywanie tego prawa lub nałożyć dodatkowe obowiązki na tego z rodziców, które wykonuje to prawo.

10 Do jakiego sądu lub organu należy się zwrócić z wnioskiem w sprawie władzy rodzicielskiej? Jakie formalności należy spełnić i jakie dokumenty dołączyć do wniosku?

Sprawy z zakresu władzy rodzicielskiej należą do właściwości sądów rejonowych. W razie sporu dotyczącego władzy rodzicielskiej powód powinien złożyć wniosek do sądu rejonowego o rozpoznanie sprawy w postępowaniu nieprocesowym. Wniosek należy złożyć do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania dziecka.

Wniosek powinien zawierać oznaczenie sądu, dane osobowe powoda, osoby, której dotyczy wniosek, oraz ich dzieci, a także wyraźne żądanie powoda.

Ponadto we wniosku należy wskazać okoliczności faktyczne, a powód powinien wymienić i przedstawić dowody, którymi dysponuje. Wniosek wymaga podpisania przez powoda lub jego pełnomocnika. Jeżeli powoda reprezentuje pełnomocnik, do wniosku należy dołączyć pełnomocnictwo lub inny dokument potwierdzający umocowanie.

Wniosek i dowody z dokumentów wymagają złożenia w sądzie na piśmie w języku estońskim. Jeżeli wniosek, zażalenie, sprzeciw lub zarzuty wniesione do sądu przez uczestnika postępowania nie zostały sporządzone w języku estońskim, sąd zażąda od osoby składającej dokumenty dostarczenia tłumaczenia w terminie wyznaczonym przez sąd.

Sprawy dotyczące ustalenia praw rodziców w odniesieniu do dziecka oraz ustalenia prawa do kontaktów z dzieckiem, tj. sprawy z zakresu władzy rodzicielskiej, mogą być również rozpoznawane w procesie, jeżeli w sprawie rozwodowej lub alimentacyjnej o to wniesiono.

11 Jaką procedurę stosuje się w takim przypadku? Czy można zastosować procedurę nadzwyczajną?

Sądy rozpoznają sprawy z zakresu władzy rodzicielskiej w trybie nieprocesowym zgodnie z przepisami prawa procesowego, z odpowiednim uwzględnieniem różnic dotyczących postępowania nieprocesowego (zob. kodeks postępowania cywilnego [1]).

W postępowaniu przyspieszonym sąd może rozpoznać jedynie pozew o świadczenie alimentacyjne od tego z rodziców, które nie zamieszkuje wspólnie z małoletnim dzieckiem. Sprawy z zakresu władzy rodzicielskiej nie mogą być rozpoznawane w postępowaniu uproszczonym. Sprawy z zakresu władzy rodzicielskiej rozpatruje się na wniosek i dlatego wykazują różnice względów różnią się od powództw zwyczajnych. W postępowaniu nieprocesowym sąd sam ustala fakty i gromadzi niezbędne dowody, chyba że prawo stanowi inaczej. Sąd nie jest związany wnioskami ani faktami przedstawionymi przez strony postępowania ani dokonaną przez nich oceną stanu faktycznego, chyba że prawo stanowi inaczej. Wymagania dotyczące protokołów z przesłuchań i doręczania dokumentów są również mniej rygorystyczne. W sprawach z zakresu władzy rodzicielskiej sądy mogą również stosować środki służące regulowaniu wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem lub kontaktów z dzieckiem w toku postępowania lub w celu zagwarantowania przestrzegania ustaleń w przyszłości.

Sąd może zastosować środki służące zabezpieczeniu interesu prawnego lub środki tymczasowe, jeżeli istnieje powód, by sądzić, że niezastosowanie tych środków mogłoby utrudnić lub uniemożliwić wykonanie orzeczenia. W sprawach z zakresu prawa rodzinnego rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym środki służące zabezpieczeniu interesu prawnego może nałożyć każdy sąd, w którego okręgu środki te należy zastosować. Środki takie obejmują na przykład powrót dziecka do drugiego z rodziców lub wykonanie obowiązku alimentacyjnego. Sąd może między innymi nakazać pozwanemu wypłatę świadczenia alimentacyjnego w toku postępowania lub wniesienie zabezpieczenia na poczet wypełnienia obowiązku alimentacyjnego.

[1] Kodeks postępowania cywilnego (RT I 2005, 26, 197; RT I, 21.06.2014, 58). Dostęp online: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/513122013001/consolide>.

12 Czy można uzyskać pomoc prawną na pokrycie kosztów postępowania?

Jeżeli sąd uzna, że osoba fizyczna nie jest w stanie ponieść kosztów postępowania ze względu na jej sytuację finansową, może zwolnić ją całkowicie lub częściowo z kosztów pomocy prawnej i opłaty skarbowej.

13 Czy od decyzji w sprawie władzy rodzicielskiej przysługuje odwołanie?

Orzeczeniem wydawanym w postępowaniu nieprocesowym jest postanowienie, do którego stosuje się przepisy dotyczące postanowień wydanych w postępowaniu, chyba że prawo stanowi inaczej. Od postanowienia w sprawie władzy rodzicielskiej można się odwołać zgodnie z przepisami ogólnymi regulującymi postępowanie odwoławcze, jeżeli strona wnosząca środek zaskarżenia uzna, że sąd pierwszej instancji wydał postanowienie z naruszeniem przepisów prawa (np. jeżeli sąd pierwszej instancji nieprawidłowo zastosował przepis prawa materialnego lub procesowego). Z powyższych względów można również wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

14 W niektórych przypadkach może zachodzić konieczność wystąpienia do sądu lub innego organu o wykonanie decyzji w sprawie władzy rodzicielskiej. Jaka procedura ma zastosowanie w takim przypadku?

Sąd rozpoznaje sprawy z zakresu władzy rodzicielskiej w postępowaniu nieprocesowym. W sprawie z zakresu prawa rodzinnego rozpoznawanej w postępowaniu nieprocesowym sąd wydaje postanowienie, które jest wykonalne z chwilą jego uprawomocnienia się, chyba że prawo stanowi inaczej. Postanowienie wydane w postępowaniu procesowym stanowi tytuł wykonawczy. W przypadku gdy dłużnik nie zastosuje się dobrowolnie do postanowienia w sprawie władzy rodzicielskiej, postanowienie zostanie wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym na podstawie wniosku powoda. W tym celu powód powinien złożyć wniosek do komornika sądowego, w którego okręgu dłużnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę bądź w którym znajduje się majątek dłużnika. W sprawie dotyczącej kontaktów z dzieckiem komornik sądowy będzie współpracował w postępowaniu egzekucyjnym z wyspecjalizowanym w sprawach kontaktów z dziećmi przedstawicielem jednostki samorządu terytorialnego właściwej dla miejsca zamieszkania dziecka lub, wyjątkowo, miejsca zamieszkania zobowiązanego. W stosownych przypadkach komornik sądowy może zasugerować samorządowi terytorialnemu tymczasowe umieszczenie dziecka w placówce pomocy społecznej. Jeżeli zobowiązany będzie utrudniał egzekucję przymusową, może zostać ukarany grzywną.

15 Co należy zrobić, aby orzeczenie dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej wydane przez sąd w jednym państwie członkowskim zostało uznane i wykonane w drugim państwie członkowskim?

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2201/2003 dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej orzeczenie wydane w jednym państwie członkowskim jest uznawane w innych państwach członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania. Rozporządzenie to stosuje się do wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, z wyjątkiem Danii.

Orzeczenie w sprawie wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej wobec dziecka, które zostało wydane w jednym państwie członkowskim i podlega wykonaniu w tym państwie oraz które zostało doręczone, zostanie wykonane w innym państwie członkowskim, jeżeli jego wykonalność w tym państwie została stwierdzona na wniosek którejkolwiek zainteresowanej strony. W tym celu należy złożyć do sądu wniosek o stwierdzenie wykonalności.

Sąd, do którego należy złożyć wniosek, można znaleźć [tutaj](#).

Strona, która występuje o uznanie albo nieuznanie orzeczenia lub stwierdzenie wykonalności, powinna przedstawić:

- a) odpis orzeczenia, który spełnia warunki niezbędne do ustalenia jego autentyczności; oraz
- b) zaświadczenie dotyczące orzeczeń w sprawach z zakresu odpowiedzialności rodzicielskiej.

Formularz jest dostępny [tutaj](#).

Orzeczenia dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej nie uznaje się:

- a) jeżeli takie uznanie jest oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, biorąc pod uwagę dobro dziecka;
 - b) jeżeli orzeczenie, z wyjątkiem przypadków niecierpiących zwłoki, zostało wydane bez zapewnienia dziecku możliwości bycia wysłuchanym, z naruszeniem podstawowych zasad postępowania w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;
 - c) jeżeli zostało wydane zaocznie, o ile stronie przeciwnej nie doręczono pisma wszczynającego postępowanie lub pisma równorzędnego w czasie i w sposób umożliwiający jej przygotowanie obrony, chyba że zostanie ustalone, że strona przeciwna jednoznacznie zgadza się z orzeczeniem;
 - d) na wniosek każdej osoby podnoszącej zarzut, że orzeczenie narusza jej odpowiedzialność rodzicielską, jeżeli orzeczenie zostało wydane bez zapewnienia tej osobie możliwości bycia wysłuchaną;
 - e) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z późniejszym orzeczeniem dotyczącym odpowiedzialności rodzicielskiej, wydanym w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;
 - f) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z późniejszym orzeczeniem dotyczącym odpowiedzialności rodzicielskiej, wydanym w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim, w którym dziecko ma miejsce zwykłego pobytu, o ile to późniejsze orzeczenie spełnia przesłanki niezbędne do jego uznania w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie;
- lub
- g) jeżeli nie przestrzegano procedury określonej w art. 56 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003.

16 Do którego sądu w danym państwie członkowskim należy się zwrócić, aby wnieść środek zaskarżenia od postanowienia o uznaniu orzeczenia dotyczącego odpowiedzialności rodzicielskiej wydanego przez sąd w innym państwie członkowskim? Jaka rodzaj postępowania ma zastosowanie w takich sytuacjach?

Sąd, do którego należy złożyć wniosek, można znaleźć [tutaj](#).

Strona, która występuje o uznanie albo nieuznanie orzeczenia lub stwierdzenie wykonalności, powinna przedstawić:

- a) odpis orzeczenia, który spełnia warunki niezbędne do ustalenia jego autentyczności; oraz
- b) zaświadczenie dotyczące orzeczeń w sprawach z zakresu odpowiedzialności rodzicielskiej, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003.

Formularz jest dostępny [tutaj](#).

17 Jakie prawo zastosuje sąd w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej w sytuacji, gdy dziecko lub strony nie mieszkają w danym państwie członkowskim lub są obywatelami różnych państw?

Zgodnie z estońską ustawą o prawie prywatnym międzynarodowym [1] stosunki między rodzicami a dzieckiem reguluje prawo państwa miejsca zamieszkania dziecka.

Ponadto konwencja haska z 1996 r. o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci ma zastosowanie między państwami będącymi sygnatariuszami konwencji.

Wskazanie prawa właściwego może również wynikać z postanowień umów w sprawie pomocy prawnej. Republika Estońska zawarła umowy o pomocy prawnej z następującymi państwami:

Umowę między Republiką Estońską, Republiką Litewską a Republiką Łotewską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych (1993 r.);
Umowę między Republiką Estońską a Federacją Rosyjską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych (1993 r.);
Umowę między Republiką Estońską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych (1995 r.);
Umowę między Republiką Estońską a Rzeczpospolitą Polską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, pracowniczych i karnych (1999 r.).

W związku z tym, że wszystkie strony umów o pomocy prawnej zawartych z Litwą, Łotwą i Polską są również stronami konwencji haskiej z 1996 r., strony postanowiły stosować postanowienia konwencji przy wskazywaniu prawa właściwego.

[1] Ustawa o prawie prywatnym międzynarodowym (RT I 2002, 35, 217). Dostęp online: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/513112013009/consolide>.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

This webpage is part of an EU quality network

Ostatnia aktualizacja: 04/01/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.